

TELEPÜLÉSI ARCULATI KÉZIKÖNYV VÉLEMÉNYEZÉSI ADATLAP

településnév: KAPUVÁR
megye: Győr-Moson-Sopron megye
település lélekszáma: 10500
TAK oldalszám: 47

főépítész: Gyárfás Henriett
készítő: Gyárfás Henriett – TÉR-HÁLÓ Kft
véleményező: Keresztes Sándor

A 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 12. melléklet szerinti tartalmi követelményeknek való megfelelés: (✓ vagy Ø)

Megjegyzés: .

1. Bevezető
2. A település általános bemutatása
3. Örökségünk
4. Lehatárolás, településkarakter bemutatása
5. Építészeti útmutató, ábraanyag
6. Jó példák – épületek, részletek, kerítések stb.
7. Jó példák – sajátos építményfajták
8. Beépítési vázlatok (nem kötelező tartalom)

X
X
X
X
X
X
X

Közérthetőséggel, esztétikai megjelenéssel kapcsolatos szakmai vélemény:

A TAK bevezetője röviden, egyszerűen és érthetően fogalmazza meg az arculati kézikönyv célját és használatának módját.

A dokumentum formailag igényes, izlées. A szöveg és a képek aránya általában jónak nevezhető. (Ha megoldható, jó lenne aláírással/ráírással megnevezni a képeket, hogy a települést kevésbé ismerők számára is beazonosíthatók legyenek a szövegbeli hivatkozások.)

Település bemutatásával kapcsolatos szakmai vélemény:

A szerző részletesen és a település térbeli fejlődését, szerkezetének alakulást jól követhetően ismerteti Kapuvár történetét, a településrészek létrejöttének körülményeit. Ezek valóban jelentős hatással voltak a város mai arculatának megformálásában. Ezt azonban jó lenne kiegészíteni egy átfogó morfológiai ismertetéssel (pl. falusias, kisvárosias jellegű részek elkülönülése, keveredése, a vizek és zöldterületek jellege, ezek szerepe a település egészében és részeinek viszonylatában stb.) Az egyes kategóriák leírásánál megjelennek ugyan ezek az elemek, de Kapuvár jellegzetes és összetett arculatát nem utolsó sorban mégis csak ezen részek egymáshoz és egészhez való viszonyrendszere határozza meg.

Az Örökségünk fejezetben kissé túlteng a Mosontarcsára vezető fahíd, valamint Hany Istók történetének egyébként valóban érdekes leírása. Ehhez képest kevésnek mondhatók mind a tájra, mind az épített környezeti értékekre vonatkozó konkrét információk. A közölt fényképek relevánsnak tűnnek. Az sajnos nem derül ki, hogy a fotók mind védett objektumokat ábrázolnak-e. Jó lenne, ha említésre és megjelenítésre kerülnének – amennyiben vannak ilyenek - egyéb értékes, megtartandó és mintául szolgáló objektumok is.

A csatolt térképeken föltüntetett helyszínek száma igazolja város természeti és művi értékekben való gazdagságát. Megfontolandó lenne egy a dokumentumhoz csatolt listában ezeknek nevet is adni.

Területlehatárolással kapcsolatos szakmai vélemény:

A dokumentum a város teljes – és vizuális, valamint funkcionális tekintetben valóban összetett – területét 12 arculatilag is megkülönböztetendő kezelést igénylő kategóriába sorolja. A kategorizálás és a lehatárolás szakmailag megalapozott. Külön kiemelés érdemel a tájhasználati szempont figyelembe vétele a beépítésre nem szánt területek elhatárolásánál.

Megjegyzem, hogy területi határok azonosítására az erre szolgáló térkép legfőbb digitális (nagyítható) formában lesz alkalmas.

Az említett településrészi kategóriák jellemzése mind a fényképi dokumentációval, mind a szöveges leírással általában megfelelő. Jó lenne viszont a Belvárosra vonatkozó szövegrészt némileg bővíteni. Ennek a városrésznek építészeti megjelenése talán összetettebb annál, mint amit a tervezetben olvasható rövid leírás sugall.

De még az ún. történeti városrészben is valószínűleg többféle beépítési mód, épülettípus található, mint amennyit a valóban szép épületeket ábrázoló három fotó bemutat.

Építészeti ajánlással kapcsolatos szakmai vélemény:

A beépítésre, az épületek megformálására stb. vonatkozó összességében részletgazdag és igényes. Néhány megjegyzés azonban ide kívánczik:

A 30. oldal jobb alsó sarkában olyan fotó van, ami jó példaként nehezen értelmezhető. Általánosságban tenném hozzá ehhez, hogy célszerű lenne elkerülendő megoldásokat is bemutatni. Erre szolgálhatnának olyan fényképek, amelyek más településről, esetleg külföldről származnak.

Elsősorban a Belváros kapcsán jegyzem meg, hogy jó lenne a kézikönyvben az üzletekkel (portálokkal, kirakatokkal, a vendéglátás közterület formáival) is foglalkozni, Ennek szükségességét néhány elrettentő mai meglévő példa is indokolja.

Hasonló okokból hangsúlyozni kellene – az egyébként helyesen elkerülendőnek javasolt – tömör kerítéseknél a beton és fémlemez anyagok alkalmazásának mellőzését.

És még mindig a kialakult állapotra tekintettel: ki kellene térni az utcai homlokzatra tervezett funkciótlan erkélyek és lodzsák lehetséges negatív településképi hatásaira (eklatáns példa erre a Damjanich u. 19. sz. alatti épület.)

Elismerést érdemel, hogy a dokumentum részletesen foglalkozik a települési arculatot jelentősen befolyásoló *tájképi elemekkel* is. valamint tartalmaz a település teljes területére vonatkozó általános útmutatásokat is.

Jó példák bemutatásával kapcsolatos szakmai vélemény:

Az arculati kézikönyvnek ez a fejezete képi anyagát tekintve megfelel az elvárásoknak. Jó lenne azonban ezeket *szöveges magyarázattal* kiegészíteni, amely rámutatna a követésre méltó pozitív elemekre.

Egyéb szakmai vélemény:

A TAK tervezete lelkiismeretes, gondos szakmai munkát tükröz. A fönti javaslatok megfontolása utáni kiegészítéssel alkalmas eszközt ad a település alakításában részt vevők számára.

Hozzá kell tennem azonban ehhez egy meggondolandó szempontot:

A TAK-nak az épületekkel, az épített környezettel foglalkozó részei szinte kizárólag a lakossági építetőknek van címezve. A kézikönyv azonban a település teljes társadalmának szól, beleértve a döntéshozókat és a gazdasági beruházókat is. Célszerű lenne ezért szót ejteni a köz- az ipari, illetve a szolgáltató épületekre, építményekre vonatkozó elvárásokról is. Ezek egy kisebb községben elhanyagolhatók lehetnek, de egy Kapuvár nagyságrendű városban szerintem nem mellőzhetők.